

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Με την έκδοση του τέταρτου τόμου του «Ιόνιου Λόγου» συνεχίζεται η εκδοτική προσπάθεια του Τμήματος Ιστορίας, που αφορά τη δημοσίευση επιστημονικών εργασιών διδασκόντων, συνεργατών και άλλων έγκριτων ιστορικών, με στόχο την ευρύτερη δημοσιοποίηση των τρεχουσών ερευνητικών δραστηριοτήτων και των επιστημονικών ενδιαφερόντων τους.

Οι θεματικές ενότητες του τόμου καλύπτουν χρονολογικά μία ευρύτερη ιστορική περίοδο, αρχής γενομένης από την αρχαιότητα και φθάνοντας έως και τα τέλη του πρόσφατου 20ού αιώνα. Ομοίως, η θεματολογία των δημοσιευθεισών εργασιών καθώς και το περιεχόμενό τους αφορούν ένα πολυποίκιλο φάσμα ιστορικών ενδιαφερόντων και επιστημονικών πεδίων, προσφέροντας νέες γνώσεις, νέους προβληματισμούς και νέα συμπεράσματα.

Ο μελετητής θα αντλήσει πληροφορίες σχετικές με ζητήματα δημογραφικών συμπεριφορών στον αιγαιοπελαγίτικο νησιωτικό χώρο κατά το 19ο αιώνα και θα ενημερωθεί για τη δημογραφική και γεωγραφική αποτύπωση της φυσικής κίνησης του αστικού πληθυσμού στην Ελλάδα κατά το δεύτερο ήμισυ του 20ού αιώνα. Θα λάβει απαντήσεις σε ερωτήματα που άπτονται της φιλολογικής έρευνας αναφορικά με τη σημασία και το περιεχόμενο της οβιδιακής ποιητικής και, ειδικότερα, του ερωτικού στοιχείου του έργου, καθώς και σε θέματα σύγχρονης λογοτεχνίας μέσα από μία εργογραφική «συνομιλία» μεταξύ του Ελύτη και των Κάλβου και Σολωμού, έτσι όπως καταγράφεται στις ποιητικές συλλογές «Ημερολόγιο ενός Αθέατου Απριλίου», «Ο Μικρός Ναυτίλος» και «Τα Ελεγεία της Οξώπετρας». Μέσω του παραδείγματος των Πανδή της Κέρκυρας, θα διαπιστώσει κατά πόσο και μέσω ποιων μεθόδων ο χρηματικός πλούτος των υπηκόων της Βενετίας οδηγεί στην απόκτηση κοινωνικής και πολιτικής δύναμης και ποιο είναι το προφίλ των διαφόρων κοινωνικών ομάδων των βενετικών κτήσεων στις επιχειρηματικές, κοινωνικές και πολιτικές τους δραστηριότητες κατά το τέλος του 16ου και τις αρχές του 17ου αιώνα. Θα ενημερωθεί αφενός για τη διαχρονική πορεία των ερευνών επιφανείας στην Παλική Κεφαλονιάς αφετέρου για την εξέλιξη και τα μέχρι τώρα αποτελέσματα του αντίστοιχου ερευνητικού προγράμματος που υλοποιείται με

επιτυχία από αρχαιογνώστες συναδέλφους του Τμήματός μας. Μέσα από μία σημαντική ιδιόγραφη μαρτυρία, θα γνωρίσει πτυχές της ζωής του Αριστοτέλη Ωνάση και θα αντιληφθεί τις διαταραγμένες σχέσεις του με το κατεστημένο του ελληνικού εφοπλισμού κατά την περίοδο της ανέλιξής του στον εφοπλιστικό κλάδο. Θα βρει πληροφορίες για την ίδρυση, το 1820, και τη λειτουργία των πρώτων δημοσίων σχολείων της κερκυραϊκής υπαίθρου, την υποδομή τους, το υιοθετηθέν σύστημα εκπαίδευσης και διδασκαλίας καθώς και το γενικότερο ενδιαφέρον της διοίκησης για τη μόρφωση των παιδιών της υπαίθρου του νησιού. Θα διαπιστώσει ότι οι απαρχές των γραμματικών ερωτημάτων, ως ιδιαίτερου είδους γραμματικών πραγματειών, τοποθετούνται στην ύστερη αρχαιότητα καθώς και ότι η ερωταποκριτική μέθοδος αποτελεί εξέλιξη στο χώρο της εκπαίδευσης σε σχέση με την παραδοσιακή μέθοδο της ανάγνωσης, υπαγόρευσης και απλής αντιγραφής εγχειριδίων γραμματικής τέχνης. Τέλος, με αφορμή τη διόρθωση μίας λατινικής επιγραφής από τους Στόβους (Μακεδονία), ο αναγνώστης θα ανακαλύψει συγκεντρωμένες και επεξεργασμένες όλες τις επιγραφικές και νομισματικές μαρτυρίες που αφορούν στην παρουσία και δράση της gens Dastidia στο ρωμαϊκό κόσμο.

Δημήτρης Ανωγιάτης-Pelé
Καθηγητής